

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Sărbătoarea presei.

Sibiu, 24 Martie n.

Spre evitarea oricărei neînțelegeri trebuie să o spunem din capul locului, că nu ne gândim să scriem despre vre-o sărbătoare a presei românești. Presa românească dela noi nu a avut, și nu are zile de sărbătoare. A avut zile de doliu, când neîntrerupt era trasă la răspundere, pentru că să folosea și ea de libertățile pe cari alții le-au dat țării întregi, fără deosebire de naționalitate, iar astăzi are zile de ceartă și de neînțelegere. Și parecă totuși erau mai bune zilele de doliu ale presei române, pentru că în ele se deștepta conștiința națională la mulțimile mari românești, se înălțau și întăreau sufletele, pe când în zilele de ceartă de astăzi nu se face alta, decât se înveninează sufletele, chiar și ale celor buni.

Despre o sărbătoare a presei românești vom putea vorbi deci abia atunci, când vor înceta certele dintre frați, când vor înceta suspiciunile, bănuelile, insultele și batjocurile reciproce. Iar pentru a se putea ajunge la acest sfârșit, mult dorit de toți oamenii de bine, să cere, ca confrății dela zările românești să nu introducă și la noi modul de discuție și de combatere întrebuintat în regatul român, unde fiecare conducător de seamă, fiecare fruntaș, ba fiecare ministru, e pentru cei din opoziție hoț și pungaș, și să nu caute a face unitatea culturală a poporului nostru prin introducerea unei uniformități în modul de a — *injură*. Altul e poporul nostru și altul cel din regat; altele sunt împrejurările la noi, și altele cele de dincolo. La noi presa nu poate să fie numai sabie, care taie și vulnerează, ci mai ales are să fie izvor de însuflețire și de îmbărbătare, pentru luptele ce avem să le purtăm! Iar din neconținutele certe de astăzi ale ziarelor noastre cine va putea scoate însuflețire și îmbărbătare?!

Nu despre presa noastră vrem deci să vorbim, ci despre presa maghiară și despre o mare sărbătoare a ei, care a avut loc zilele trecute în Budapesta. Înțelegem fondul de penziune al gazetărilor din Ungaria, care și-a serbat jubileul de treizeci de ani dela înființare. O instituție fără îndoială frumoasă și umanitară, care îmbrățișată cu multă căldură din toate părțile: de cercuri oficiale și de particulari, să bucură astăzi de o situație materială foarte favorabilă, căci dispune de o avere proprie de peste două milioane coroane.

Sărbătoarea aceasta a presei maghiare s'a început cu o ședință festivă, la care a luat parte și ministrul-prezident, contele Khuen-Hedervary, și s'a terminat cu un banchet, la care au participat, pe lângă alte somități mari, toți ministrii aflați în Budapesta.

Dar pentru noi nu ședința festivă, și nu banchetul e de interes, ci aceea ce s'a vorbit în ședință și la banchet. În ședință a luat cuvântul și domnul ministru-prezident al țării,

și „în numele întregii națiuni” a adus cele mai sincere mulțămiri muncitorilor presei ungurești, fără deosebire de colorit politic, pentru „serviciile aduse patriei întru promovarea culturii naționale!”

Va să zică, presa are întâi de toate misiune culturală! Oare când vom ajunge să înțelegem și noi lucrul acesta, și să ne judecăm zările din acest punct de vedere, fără a le mai face proces, pentru că nu se pot însufleți pentru anumite puncte din programul național, ori pentru anumite persoane dela conducere?

Dar a vorbit în ședință și scriitorul cu bun nume, *Herczeg Ferencz*, care a spus, că elementul de viață pentru gazetă și pentru scriitor îl formează libertatea. Iar libertatea nu e desăvârșită pentru gazetă și scriitor, când are să se lupte cu griji materiale. Grija aceasta, frica pentru ziua de mâine, e delăturată pentru ziaristul maghiar, prin înființarea fondului care și serbează jubileul.

Iarși un lucru, asupra căruia ar trebui să începem a ne gândi și noi tot mai bine și tot mai mult. Pentru că, dacă gazetarii noștri sunt așa cum sunt, este a se atribui în mare parte împrejurării, că pentru ei ziua de mâine nu e asigurată. S'au făcut, ce e drept, încercări în privința aceasta din partea inimosului Rouă din Timișoara, *Emanoil Ungureanu*, și din partea domnului *Dr. Ioan Mihu*, care a făcut și o fundațiune pe seama ziaristilor și a scriitorilor români, dar aceea s'a făcut e încă prea puțin. Dacă nu ni-se permite, ca să ne avem noi, gazetarii români, fondul nostru propriu de penziune, după cum ceruse de mai multe ori dl *Ungurianu*, care a prezentat guvernului în privința aceasta statute spre aprobare, poate că va putea permite vre-o bancă românească intrarea gazetărilor români la fondul ei de penziune, creat pe seama funcționarilor proprii, ori poate că va putea afla societatea nouă de asigurare „*Fortuna*” vre o modalitate, de a asigura ea soarta și viitorul gazetărilor români. În amănunte nu intrăm. Dăm numai ideea, iar cei pricepători mediteze asupra lucrului.

La banchet au vorbit apoi aproape toți ministrii: contele Zichy Iános, Hieronymi Károly, Székely Ferencz, Hazai Samu și contele Serényi Béla. De importanță sunt cuvintele următoare ale ministrului Hieronymi:

„Gazetariul trebuie să-și impună totdeauna și la toate împrejurările convingerile sale proprii. Doresc din toată inima, ca fiecare ziarist să scrie totdeauna așa cum îi dictează inima și convingerea, pentru că atunci curățirea presei de aceea ce nu e sănătos, urmează dela sine. Cu un cuvânt, nu numai ziaristul să fie independent, ci și fiecare ziarist!”

Luăm act despre aceste declarațiuni, corecte și sănătoase, și sperăm, că în viitor principiile frumoase vor fi aplicate față de toți gazetarii, deci și față de cei nemaghiari, pentru că nici ei nu fac alta, decât scriu

asa cum le dictează convingerea, chiar și în cazul, când puterea de stat îi trage la răspundere pentru independența manifestată de ei în gândire și scriere. Căci cu adevărat, libertatea de presă numai atunci e desăvârșită în o țară, când nu numai ziaristul, ci fiecare ziarist e cu totul independent în exprimarea convingerilor sale, când ziaristul e scutit de orice influențare, de orice censură, dar mai ales e la adăpost față de orice urmărire, ori persecutare. Vorbele domnului ministru sunt deci foarte frumoase. Și sunt de o deosebită importanță tocmai pentru că sunt vorbele unui ministru. Dar cu mult mai frumoase ar fi faptele aduse în consonanță cu aceste vorbe cu privire la toți gazetarii, nu numai la cei maghiari, cari se bucură de multe și însemnate favoruri, pe cari gazetarii nemaghiari, durere, nu le au, nici dela acest guvern cu păreri atât de bune despre presă.

Din România.

Deschiderea corpurilor legiuitoare.

Luni s'a făcut în București deschiderea solemnă a sesiunii nouelor corpurile legiuitoare române. La orele 10 și jumătate s'a oficiat la metropolie un serviciu divin, cu chemarea Duhului sfânt, în prezența miniștrilor și a dignitarilor țării, iar la orele 12 fără un sfert, a plecat M. Sa, Regele Carol, însoțit de moștenitorul de tron, Prințipele Ferdinand, în trăsură închisă, dela palatul regal la mitropolie, pentru a face deschiderea corpurilor legiuitoare, prin citirea mesajului de tron. A fost acamat cu căldură, și pe stradă, din partea mulțimii, și la intrarea în sala de ședință a camerei române, unde se aflau întruniți deputații și senatorii. Majestatea Sa a urcat tronul și a citit cu glas tare și sigur mesajul de tron, care avea cuprinsul următor:

Dlor Senatori! Dlor Deputați! Cu o deosebită mulțumire viu astăzi în mijlocul Domniilor-Voastre, pentru a deschide în tăia sesiune a noii legișlaturi.

Demisia cabinetului precedent și numirea guvernului actual au tras după sine dizolvarea corpurilor legiuitoare, ajunse aproape de termenul lor constituțional.

Ieșiți de câteva zile din alegerile generale, Domniile-Voastre, prin o însemnată majoritate, aduceți guvernului pe care l-am chemat la căma statului încrederea țării.

Acest acord între Țară și Tron este o cheazăie pentru îndeplinirea misiunii guvernului Meu, cu atât mai mult cu cât putem privi în liniște situația din afară. Politica statornică și cumpătată ce o urmărește România fără șovăire de peste un pătrar de veac ne-a asigurat cele mai bune relații cu toate statele. Menținerea păcii, care este scopul comun al năzuințelor lor, este și dorința noastră de căpetenie.

Dlor Senatori! Dlor Deputați! Guvernul Meu a adus la cunoștința tuturor măsurile ce le crede menite a îmbunătăți starea economică și socială a Țării. Ele vor forma obiectul activității Domniilor-Voastre în decursul legișlaturii care începe astăzi.

Pentru scurta sesiune de față sarcina Domniilor Voastre va fi mai ales cercetarea și votarea la timp a bugetului. Prin votarea legilor ce stau în legătură cu el, veți face de pe acum un pas hotărâtor în direcția reformelor cerute de situația internă și mai ales întru ușurarea vieții țărănilor și a multora din orășenii prea atinși de sumpirea traiului.

Până ce se vor putea vota legile pentru vânzarea de pământ la țărani, pentru asigurarea lucrătorilor, pentru noua orga-

nizare a meseriilor și pentru descentralizarea administrativă, veți avea să veniți îndată în ajutorul țărănilor nevoiași, scutind loturile mai mici de șase hectare de orice dare oătră stat, și pe de altă parte să îmbunătățiți starea funcționarilor inferiori dela căile ferate, precum și salariile în învățământul primar și secundar.

Situația finanțelor noastre ne îngăduie aceste înlesniri și ne impune totdeodată să destinăm, fără a zdruncina echilibrul bugetului, un spor de opt milioane pentru armată, la a cărei întărire Țara a fost totdeauna gata să aducă jertfele cele mai mari.

Dlor Senatori! Dlor Deputați! În fiecare an al lungii Mele Domnii am avut adăna mulțumire să constat progresul săvârșit în scumpa Noastră Patrie.

Urez ca și această legișlatură, prin concursul luminat ce-l veți da guvernului Meu, să fie cât mai bogată în rezultate fericite.

Dumnezeu să binecuvinteze lucrările Domniilor Voastre.

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă.

Carol.

Majoritățile au aplaudat călduros fiecare pasaj, iar la sfârșit s'au făcut ovății entusiaste Suveranului, care s'a înapoiat la palat la orele 12 și jumătate.

O lacrimă la mormântul prof. Dr. P. Șpan.

Din colțurile stinghere, prin cari soartea ne-a răsărit, venim și noi, iubii copii ai tăi, preaiubitul nostru dascăl, să frângem o lacrimă de durere din ochii noștri plânsi de nestatornicia vremii care ni te-a răpus așa de timpuriu.

Pe mormântul tău proaspăt îndrăznim din depărtare să aruncăm o mână de țărână, iar inimile noastre așa de primitoare olinioară a cuvântului tău de apostol, venim să le înecăm în plâns pentru tine, care în decurs de 3 ani de studii ne-ai fost călăuză vieții noastre de azi.

Cu mintea ta cea luminată ne-ai fost dascălul ideal, care în olipele bucurie ne-ai electrisat sufletul, iar în olipele de restrițe ne-ai fost apostolul care cu graiu doos și dulce ne alina durerile noastre și ale unui neam, ce prin noi avea să trăească.

Prin iubirea ta de neam tu ne-ai învățat, iubite dascăl, cum să ne iubim biserica și neamul, și tu ne-ai învățat prin munca ta, cum să ne urăm dușmanii.

În oarele de literatură rom., cu cât drag îți ascultam farmecul gurii tale. Când cuvântul tău ne purta prin vremile dedurere ale neamului, sufletul nostru plângea cu al tău, iar altădată, când dulelele tău graiu ne zugrăvea paginile de mărire ale trecutului, mințile noastre tineresti se apringeau de mândrie națională sufletul nostru se avânta în sferele idealului și atunci am învățat, noi elevii tăi, să ne iubim biserica și neamul, limba noastră dulce și oamenii mari, noi, copiii mășteri, veniți dela vetre streine, unde hrăniți cu lapte străin, nu cunoșteam pe un Eminescu, Coșbuc, Șineai, Lazar și pe alții.

Ca cât drag ne știai tu purta și prin tre sghiaburile filosofiei, și oarele de Psihologie și Pedagogie ne erau olipe de recreație sufletească.

Câte generații tinere nu te-au văzut pe tine, dascălul entusiast, luptătorul fără prihană, ostașul neînvins de ispitele omenești, și cunoscând glasul tău chemător te-au ascultat, și au urmat cu credință și te-au iubit cu drag. Cum știai tu plângea împreună cu elevii tăi, când ne învățai durerile neamului, și câtă strălucire nu să vedea din ochii tăi când ne arătai virtuțile acestuia și ne însușeai pentru ideal.

Raportul de tată și fiu, ce trebuie să fie între dascăl și elev, nime altul nu l-a înțeles și practicat mai bine decât prof. Șpan. Prin genialul tău tu întruchipai sbuciumările și frământările unui neam întreg în lupta pentru un viitor mai bun, și din această luptă se resfrânge ca dintr-o o-

glindă însuflețirea și nădejile spre mai bine, cari erau noi îndemnuri pentru-a continua lupta cea mare pentru cultura unui neam cu îndoită puteri.

Povara cea adrobitoare te-a învins. Azi sufletul tău sbuciumat se odihnește. Și e vrednic ostășul de plată sa! Deei dormi în pace.

Istoria nepărtinitoare îți va fisa pagina ta în cartea neamului, alături de I. Popescu și alți bărbați mari ai școalei române; iar noi, elevii tăi de odinioară preoți și învățători — venim să plecăm genunchii la mormântul tău și frângând o lacrimă de durere pe țărâna ta scumpă să întărim făgăduința la umbra genului tău, că vom ține și vom urma crezul tău care ni-lai însuflă în inimile noastre, pe când erai în viață, ca cel mai bun dascăl român. Dormi în pace!

Pentru a eterniza memoria prof. Dr. P. Șpan, fac apel la inimile tuturor foștilor săi elevi preoți și învățători, ca să contribuie fiecare din prisoal sau punând bsă unui fond: „fondul Dr. P. Șpan”, pentru întreținerea în seminar a celui mai sărac elev, fie din secția teol. sau pedagog. Din partea mea trimit spre scopul acesta 5 cor. on. Redacția a „T. R.”, care își va lua sarcina întru colectarea acestui fond.

Cernatul de jos, 20 Martie n. 1911.

Ioan Rafiroiu
preot.

Despre pocăință.

Cuvântare rostită în biserică din Tilișca la 27 Februarie 1911.

De Dr. Ioan Lupaș.

„Zic vouă, că de nu vă veți pocăi, toți veți pieri“.

Ev. Luca XIII. 3.

Fraților! Prin aceste cuvinte spuse de Mântuitorul nostru Iisus Cristos ni se dă tuturor creștinilor îndrumare de a ne cerceta sufletele, ca să le curățim de întinărirea păcatelor, să le pregătim prin înfrânare și pocăință, să le întărim prin virtuți creștinești, ca să poată înfrâna feluritele ispite, desmișdări și deșertăciuni ale acestei vieți.

Prilej potrivit spre această lucrare de curățire și mântuire a sufletului ne imbie în tot anul sfântul și marele post, sfintele pășimi, așezate întru amintirea celor 40 de zile, pe cari Mântuitorul însuși le-a petrecut în pustie cu post și rugăciune, înainte de a începe lucrare sa cea mântuitoare.

Prin această pildă a sa ni-a arătat Mântuitorul, cum trebuie să ne înfrânăm și noi patimile plecându-ne cugetele și sufletele noastre spre pocăință.

Între cele 7 taine așezate și păzite de sfânta noastră biserică, taina pocăinței are o însemnătate foarte mare în viața creștinească. Adevărat, că prin apa sfințită a botezului fiecare creștin se curăță de păcatul strămoșesc și de alte păcate, ce va mai fi făcut până în ceasul când s'a botezat. Fiind însă firea omenească slabă și pornită spre răutăți, în tot minutul poate să greșească și să-și incarcie astfel sufletul cu povara cea grea a păcatelor, cari îl întunecă, îl neliniștesc și îl aruncă în osândă de veci. Mântuitorul ni-a dat însă prin dumnezeieștile sale învățături toate mijloacele de lipsă spre mântuirea sufletului, ni-a arătat calea, ce duce spre împărăția lui Dumnezeu, spre viața și fericirea de veci. Și dacă ni-a arătat această cale, orice creștin adevărat trebuie s'o urmeze. Dacă ni-a dat mijloacele de lipsă spre mântuire, nebuiesc lucru ar săvârși orice creștin, care ar lăsa din cauza leneșiei sau trufiei sale neîntrebunțate aceste mijloace. Toți avem datorie sfântă a ne sluji de ele, de câteori ne chiamă maica noastră biserică, și de câteori ne îndeamnă glasul conștiinței noastre creștinești, între toate împrejurările vieții.

Cu toate acestea vedem adeseori, cu înfrînare, că se găsesc printre creștinii noștri și oameni de aceia, cărora le lipsește o înțelegere dreaptă a sfintelor taine, și din pricina aceasta nu năzuiesc spre ele, ca spre niște adevărate izvoare de tămăduire sufletească, nu aleargă la chivernisitorii lor, cum ar trebui să alerge, ca cerbul la izvoarele apelor, ci mai adeseori numai ca dintr'un obicei vechiu, de însemnătatea căruia nu știu, ori nu încearcă să-și dea seamă pe deplin.

Mai ales sfânta taină a pocăinții este aceea, de care se feresc mulți, deși tocmai aceasta este neapărat de lipsă tuturor. Pe unii dacă-i întrebă când și-au mărturisit mai pe urmă la duhovnicul lor păcatele, îi aduci într-o adevărată incurcătură cu această întrebare. Iar dacă se întâmplă să găsești vr'unul mai îndrăgneaș printre dâșii, grăbește cu răspunsul: „Mai este vreme de mărturisire, doar n'am de gând să-mi încheiu mâne zilele“. Ceice astfel cugetă sau vorbesc, în grea rătăcire se află. Ei par a-și fi uitat de cuvântul sfintei Scrip-

turi, că nu știm ziua și ciasul, când fiul lui Dumnezeu va veni și că în tot momentul ne poate ajunge sfârșitul. Cumplita lor rătăcire o arată destul de bine și următoarea întămplare: Un preot întreabă odată pe un creștin: „Când te mărturisești?“ — „Eu am să mă mărturisesc la moarte“, — îi răspunde creștinul. Prietene, îi zise preotul, cu Dumnezeu nu e bine să glumești, eu mă tem că ai să mori nemărturisit.

Peste câțva timp preotul află, că acel om fusese găsit mort chiar în patul său, după-ce seara se culcase plin de viață și de sănătate.

Alții nu prețuiesc în deajuns taina pocăinții și se feresc de ea din cauza trufiei și închipuirii lor. Fiind cuprinși de o îngăduință fără margini față de sine înșiși, oricâte păcate ar face, toate le socotesc fapte ale dreptății și ale virtuții și sunt destul de meșteri în sucituri de vorbe și întorsături de cugete, ca înaintea celor mai simpli minciuna lor să o înfățișeze drept adevăr, păcatul și fărâdelegea drept merit ori virtute. Acestora chiar dacă ar fi dintre cei mai buni și mai drepi, trebuie să le răspundem cu cuvintele scripturii: „că nu este om drept pe pământ care să facă bine și să nu greșească“ (Eclesiastul c. 7 v. 11) și că „în multe greșim toți“. (Iacob c. 3 v. 2). „Și orice greșeală, orice păcat lasă pete urate pe sufletul nostru, pe care avem datorie creștinească a-l griji în toată curățenia și scanteierea lui dumnezeiască. Dacă trupul nostru, ca să fie sănătos are lipsă de curățenie și de hrană, și ne silim să-l grijim în fiecare zi, oare sufletul, care este cea mai aleasă parte a ființei noastre, nu ar fi și el vrednic, ca tot creștinul să-l curețe de păcate, să-l îngrijească și să-l hrănească cu sfântul trup și sânge al Mântuitorului nostru măcar odată în an, implinind astfel porunca lui Iisus și rânduiala bisericii?“ Orice creștin cu mintea și cu inima la loc va putea să răspundă cu ușurință la această întrebare.

Dar mai sunt alții, pe cari gânduri și temeri de prisoal îi țin departe de taina pocăinții.

„Pentru ce să știe preotul tot ce se petrece în casa mea?“; „își zic ei, luncând cu gândul în greșala neertată, de a judeca pe duhovnic numai ca om și de a nu înțelege, că în momentul când își mărturisește cineva păcatele înaintea duhovnicului, acesta nu trebuie privit numai ca om, care-și va fi având și el păcatele și slăbiciunile sale, ci trecând cu vederea însușirile lui omenești, el trebuie socotit ca slujitorul lui Dumnezeu și ca un urmaș al apostolilor, cărora li-a dat Mântuitorul puterea de a lega și a deslega păcatele, suflând asupra lor și zicând: „Luați Duh Sfânt, cărora veți ierta păcatele, iertate vor fi, și cărora le veți ține, vor fi ținute“ (Ev. Ioan c. 20. v. 22—23).

Dacă s'ar afla și de aceia, pe cari i-ar reținea dela mărturisire lipsa de încredere în preot sau teama, că preotul nu va păstra în deajuns secretele celui-ce s'a mărturisit, să știe toți, ceice se îndoiesc cu gândul, că aceasta e o temere cu totul deșartă și lipsită de orice motive serioase. Căci nu se poate presupune de un preot în toată firea, că și-ar putea uita înfrățita de sfântă chemare, încât să cadă în asemenea greșeli, cari ar avea cele mai triste urmări pentru el. Secretele încredințate duhovnicului sunt ca și cum le-ai înghițit mormântul. Nu este putere în lume de frica căreia duhovnicul să descopere ceva din aceste secrete, nici până e în viață celce i le-a mărturisit și nici după moartea lui. Într-o țară s'a întâmplat în veacul al XIV-lea, că regele de pe atunci având prepusuri asupra soției sale, asupra reginei, a vrut să silească pe duhovnicul ei, întâiu prin daruri mari, apoi prin amenințări înfricoșate, să-i spună ce păcate i-a mărturisit regina. Duhovnicul însă i-a răspuns: „Îmi ești rege și îmi ești stăpân; viața poți să mi-o iai, poți să mă omori, dacă vrei, dar secretul mărturisirei nu-l vei afla niciodată dela mine“. Și regele, în mânia lui, l-a aruncat pe duhovnic într'un râu mare, unde s'a înecat.

De aici puteți vedea, fraților, că orice fel de motive ar cerea să aducă spre a-și scuza îndărătnicia lor toți aceia cari nu ascultă glasul de chemare al bisericii și cuvântul Mântuitorului, care îi îndeamnă spre pocăință, toate motivele lor sunt izvorâte dintr'o judecată greșită, dintr'o cunoaștere neîndestulătoare a legii lui Cristos, sunt deci lipsite de orice temei.

Deaceia să nu ne lenevim, să nu lăsăm niciodată să trecă sf. post al pășimilor, fără a ne spovedi, fără a ne spăla sufletul nostru în scaldă cea curățitoare a pocăinții.

Și când ne apropiem de duhovnicul nostru spre a ne mărturisi păcatele, să nu ne uităm la el ca la un om pe care îl chiamă Ioan ori Petru ori Nicolae ori altfel, ci să căutăm în ființa lui numai partea cea bună și de sfântenie curată, să căutăm

pe săvârșitorul sfintelor taine, care mai ales cu prilejul mărturisirii are o întreită datorie față de credincioșii săi: datorie de judecător, de învățător și de doctor al sufletelor noastre.

Datoria de judecător îl obligă pe preotul-duhovnic să cumpănească cu dreptate și blândete faptele noastre, să cerceteze cauzele lor, să afle cu deamănuntul împrejurările, între care am săvârșit cutare păcat, ca să ne poată îndruma, cum să purcedem, și de ce să ne ferim în viitor; și apoi făurindu-și o judecată dreaptă să ne poată dicta și pedeapsa meritată, așa numitul canon. De aceea la spovedanie tot creștinul trebuie să meargă cu gândul hotărât de a spune tot ce îi apasă sufletul, căci altfel făcând, nu numai că nu se va curăți, nu se va ușura, ci mai rău se va întina, mai grea povară de păcate va lua asupra-și. Numai ceice face mărturisire adevărată și deplină a tuturor păcatelor, ce a săvârșit, se va putea întoarce dela altarul Domnului cu inima ușurată ca vameșul din Evanghelie; iar ceice caută și în sfânta taină a pocăinții un prilej de a se lăuda cu isprăvile lor, se va întoarce cu sufletul sec și nemângăiat ca al fariseului.

A doua datorie a duhovnicului este cea de învățător. Adevărat, că această datorie trebuie să o îndeplinească preotul în fiecare moment al slujbei sale, fiind el obligat totdeauna a învăța și a propovedui cuvântul. Dar la mărturisire are prilej mai potrivit de a-și implini această datorie: 1. întâi, fiindcă aci dă povată câte unui singur creștin, care e și îndatorat a urma acea povată, căci altfel preotul poate să-l oprească dela taina sfintei cuminecături ori să nu-i citească deslegarea, pe când atunci, când învățătura sau predica o adresează tuturor, mulți vor fi cari gândesc: „asta nu-i pentru mine, asta nu mi se potrivește mie“, și așa trec mai ușor peste lucruri însemnate; 2. la mărturisire preotul trebuie să lămurească pe creștinii, cari despre un păcat mare cred că e mic, sau despre unul ușor cred că e din cele mai grele, trebuie să-i îndrume pe toți la îndeplinirea datoriilor către Dumnezeu, biserică, familie, și societate: pe părinți să-i învețe a-și crește copii în frica lui Dumnezeu și în cinstirea credinței și a datinelor strămoșești, pe stăpâni să fie cu milă și îngăduință către slugile lor, pe acestea să fie cu ascultare și cu dreptate către stăpânii lor, pe funcționarii civili și bisericești să pună mai presus de afacerile lor particulare interesele generale și binele obștesc, pe negustori și pe advocați să nu lăcomească la câștiguri prea mari și nedrepte, în sfârșit, după cuvântul apostolului, trebuie tuturor toate să se facă, ca pe toți să-i mântuiască. Iar datorie de doctor și-o îndeplinește preotul, dacă la mărturisire își dă silința să stărpească până și rădăcina păcatelor, făcând pe ceice se mărturisesc să înțeleagă, că păcătuirea este o boală grea a sufletului, și precum de câteori trupul pătmește de boală, aleargă omul la doctor și la farmacie după leacuri, tot astfel trebuie să alerge la preot și la biserică, de câte-ori îl este sufletul sbuciumat, neliniștit, bătut de îndoială și de ispite. Să nu-și lase sufletul a fi înghițit de undele turburi și urâte ale păcatului, căci prin fiecare păcat se vatămă Mântuitorul Cristos, ca și cum s'ar răstigni din nou, de câteori păcătuiește cineva. Păcatul despoae sufletul de frumusețe și-l împinge spre osândă de veci.

Deaceia să vă gândiți, fraților, totdeauna la mântuirea sufletului, să întrebuințați cu înțelepciune timpul de pocăință, să impliniți porunca sfintei noastre biserici și cuvântul Mântuitorului, căci „zic vouă: De nu vă veți pocăi, toți veți peri“. — Amin.

Apel

cătră toți foștii elevi ai școalei comerciale superioare greco-orientale române din Brașov.

Amăsurat unei dorințe generale vechi, direcțiunea și corpul profesoral au decis înființarea unui „cerc al foștilor elevi ai acestei școle“ și au înaintat deja statutele spre aprobare la In. Ministeriu de culte și instrucțiune publică.

Pentru a putea înrola pe toți foștii elevi în șirul membrilor acestei salutare organizațiuni economice-sociale, e absolut necesar a se aduna datele exacte despre toți foștii elevi ai școalei d n anul 1869 și până în ziua de azi.

Rog deci cu insistență pe toți foștii elevi ai acestei școle, să binevoiască a înainta subsemnatei direcțiuni în timpul cel mai scurt posibil, fiecare despre sine și eventual după cunoștințele sale despre colegi, următoarele date:

1. Numele complet.
2. Ocupațiunea și cariera actuală.
3. Locuința (orașul, comuna, strada).
4. Alte referințe de interes.

Mulțumind anticipat pentru acest mare serviciu făcut școalei noastre, rămân cu stimă distinsă:

Brașov, 6/19 Martie 1911.

Arseniu Vlaicu
director.

Adunarea „Albinei“.

Mâne, Sâmbătă, își ține primu' nostru institut de bani „Albina“, adunarea generală ordinară în sala festivă a muzeului „Asociațiunii“. E a trezeșcioptă dela înființare. Consiliul de administrație prezentează adunării de mâne un raport din care estregăm următoarele:

Anul expirat, primul an când am operat cu întreg capitalul societății de trei milioane coroane, a fost — pentru institutul nostru — un an de dezvoltare extraordinară.

În interesul clientelei noastre foarte extinse am mai înființat o filială în Marosvásárhely, agentura din Mediaș o am transformat în filială, am înființat agenturi în Elisabetopol, în Șeica-mare, în Sân-Nicolau mare și în Zorlenț-mare.

Avem deci astăzi 4 filiale și cu cea din Sănmărtin 5 agenturi.

Iar pentru exersarea controlului necesar asupra administrațiunii și manipulațiunii afacerilor la fil ale și agenturi am creat un post de inspector general, care este a se îndeplini totdeauna din corpul funcționarilor institutului.

Deși au fost momente în situațiunea generală financiară, când numărul s'a scumpit, noi de repețiteori am redus interesele împrumuturilor și cu toate acestea profitul net a crescut cu K 52.000

Depozitele spre fructificare au crescut cu K 1,872,000, trecând peste douăzeci de milioane coroane.

Cambiile de bancă s'au sporit cu K 490,000.

Creditele cambiale cu acoperire hipotecară cu K 2,253,000.

Împrumuturile hipotecare în scrisuri fonciere cu K 576,000.

Credite de cont-curent cu K 808.000.

Efectele publice cu K 176.000.

Fondul general de rezervă în cursul anului s'a urcat dela L 540,000 la cor. 700,000.

Dubioase am amortizat din fondul special de rezervă în sumă de K 23,285.63.

La profitul net de K 457,613 35 fi. liala din Brașov a contribuit cu coroane 95,086.29, cea din Lugoj cu K 27,116.43, iar cea din Mediaș care și-a început activitatea numai la 1 Iulie cu K 10,624.93.

La cursul efectelor am avut un profit de K 6284.65 care s'a contat la fondul special de rezervă.

După ordinea vechimei ies din consiliul de administrațiune domnii Iosf St. Șaluța și George Pop de Băsești.

Locurile devenite astfel vacante veți binevoi a le îndeplini, alegând 2 membri cu mandat pe 6 ani.

În serzul §-lui 37 din statute membrii ieși din direcțiune pot fi realesi.

În fine ținem a vă pune în vedere, că în cursul anului curent sperăm să putem uroa fondul de garanție al scrisurilor fonciere la cifra de K 3.000.000, prin ce și scrisurile noastre fonciere vor deveni scutite de dare.

Profitul net consiliul de administrație propune să fie împărțit astfel: dividendă și supradividendă acționarilor 300.000 cor.; tantiemă membrilor direcțiunii, comitetului de supraveghiere și funcționarilor institutului 61.522 cor. 67 fileri, remunerațiune funcționarilor fără drept la tantiemă și servitorilor 3680 cor.; pentru scopuri culturale 25.000 cor.; fondului general de rezervă 40.000 cor.; fondului de pensii 20.000 cor. și fondului special de rezervă 7410 cor. 68 fileri. La o'altă 457.613 cor. 35 fi.

Suma destinată pentru scopuri culturale consiliul de administrație propune să fie distribuită astfel:

1. Rata V. din suma de K 10,000 votată la fondul pentru întregirea la 8 cl. a gimnaziului gr. or. din Brad. 2000 cor.
2. La fondul mesei studenților, întemeiată și susținută de institut 8000 cor.
3. Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român: a) la fondul „Muzeului etnografic“ 1000 cor. b) la fondul „G. Barițiu“ 1000 cor.
4. Școalei pentru economie și industrie de casă a Reuniunii femeilor române d n Sibiu 1000 cor.
5. Școalei elem. de fete a aceleiaș reuniuni 600 cor.
6. Reuniunii române de muzică din Sibiu 200 cor.
7. Reuniunii române de agricultură din Sibiu 200 cor.
8. Reuniunii pompierilor din Sibiu 100 cor.
9. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Sibiu 100 cor.
10. Reuniunii igienice din Sibiu 100 cor.
11. Aceleiaș reuniuni, pe seama dispensarului pen-

tru tuberculosi 100 cor. 12. Gremiului comercial din Sibiu. 100 cor. 13. Internatului Reunirii femeilor române din Brașov 400 cor. 14. Asociația pentru sprijinirea învățăcelilor și socalilor rom din Brașov 200 cor. 15. Reuniunii de muzică din Brașov 200 cor. 16. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Brașov 100 cor. 17. La fondul studenților morboși din Brașov 200 cor. 18. La fondul studenților morboși din Blaj 200 cor. 19. La fondul studenților morboși din Brad 200 cor. 20. Tinerimei universitare din Budapesta „Petru Maior” 200 cor. 21. Tinerimei universitare din Cluj 200 cor. 22. Internatului gr. or. din Beiuș 200 cor. 23. Reuniunii fem. rom. din Deva pentru atelierul industriei deasă 200 cor. 24. Nenoroșiților prin esundări din comitatul Caraș-Severin, dat deja 1000 cor. 25. Iacendiaților din comunele Rușor și Bărești, dat deja 600 cor. 26. Reuniunii femeilor rom. din Lugoj pentru cantina școlară, dat deja 200 cor. 27. La dispoziția direcțiunii 6400 cor. Total 25000 cor.

NOUTĂȚI

Dela cassa arhidiecezană. La fondul cultural arhidiecezană au intrat donații dela „Piatra” institut de credit Teiuș, 150 cor. și „Creditul” institut de credit Zărnești, 250 cor.

Incoronarea reginei bulgar. Din Sofia se vestește, că în 22 Septembrie în anul viitor se va face încoronarea în Târnovo a reginei bulgar Ferdinand. Tot atunci se va serba și aniversarea independenței Bulgariei.

Pentru inundații. Din Timișoara se scrie, că vicecomitele Issekutz de mai multe zile cutreără satele din Banat, păgubite de potop, și distribuie în persoană ajutoarele adunate în folosul inundaților.

Răscumpărare. Dl. Iosif Lissai șef contabilul Albinei a binevoit a-și răscumpăra felicitările de ziua onomastică cu suma de 20 coroane. Biroul Asociațiunii.

Universitate populară. În mai toate țările apusene există o mișcare culturală, care a avut drept rezultat înființarea așa numitelor universități populare. În Londra și în Berlin instituțiile acestea sunt factori indispensabili în viața sufletească a masselor. Pentru a realiza o asemenea idee și în România, s'a constituit un grup de profesori universitari, academicieni și publiciști, cari în zilele acestea au pus bazele unei universități populare în București. Instituțiunea armărește dezvoltarea culturală a publicului prin răspândirea științei, artelor și literelor. Universitatea va organiza cursuri de vulgarizare și demonstrațiuni practice în toate direcțiunile folositoare vieții. Dorim înteiemeterilor cea mai deplină izbândă.

Incident la o înmormântare. Duminică după amiază s'a petrecut un incident foarte neplăcut cu prilejul unei înmormântări în Vârșet. Românii de acolo voiau să îngroape în cimitirul gr.-or. pe unul cu numele Pavel Gruia. Convoiu funebru, împreună cu preotul român din labuca, sosind la poarta cimitirului a găsit-o încuiată. Înaintea porții stătea protopopul sârbesc din Vârșet, cu numele Popovici, care a interzis intrarea în cimitir a preotului român. A trebuit să intervină poliția, și în mijlocul protestelor sârbilor ușa cimitirului a fost deschisă cu forța, iar înmormântarea s'a făcut sub scutul poliției. Incidentul a produs o mare agitație în cercurile românilor și ale sârbilor din Vârșet.

Mulțămite. Generosul mecenat, dl. Vasile de Stroescu, a binevoit a trimite și comunei bisericesti Seliște (Zărand) 500 coroane, ca ajutor pe seama bisericii și a școalei. Au mai făcut apoi dăruiri sfintei biserici următorii credincioși: Petru Mihail și soții, au cumpărat un potir în preț de 100 cor. Nicolae Bedea, un rând de ornate bis. în preț de 100 cor. Sofia Mihailă, văduvă, un stihar și un epatrafir, în preț de 22 coroane. Familia lui Mihai Braneț, un rând de ornate bis. în preț de 80 cor. Văduva Rusalina Mihailă, o măsărită, preț 2 cor. Preoteasa Getta Perian, perdea de pluș la ușile împărătești în preț de 30 cor. și Nicola Avram o cruce în preț de 12 coroane. Taturor donatorilor le exprimăm calde mulțămiri. Nicolae Perian, paroh, preș. comit. parohial.

Recensământ. Rezultatele recensământului în comitatul Torontal nu sunt tocmai îmbucurătoare. Poporațiunea acestui comitat în timp de zece ani s'a sporit numai cu 3357 de suflete. Au emigrat din părțile acestea peste 32 de mii de oameni, 5377 de case stau nelocuite.

Mulțămite. Aduc și pe această cale mulțămite direcțiunii băncii noastre „Economia” din Cohalm, pentru ajutorul de 100 coroane, ce a binevoit a da școalei noastre gr. or. în scopul prevederii cu recușitele și mobilierul necesar. Ticoșul român, 21 Martie n. 1911. Ioan Dumitrescu paroh și director școlar.

Ultimele turme de bisoni. Publicațiunea *La nature* scrie, că în sfârșitul turmei bisoniilor americani este destul de bine asigurată. În statele unite există trei turme de acest soi interesant de bou sălbatic american. Numărul tuturor bisoniilor din America de nord trece astăzi peste două mii, cam cu două sute mai mulți decât în anul 1908.

Impotriva bacșișului. În unele orașe se ivește mereu dorința chelnerilor, ca patronii să desființeze sistemul bacșișului, și să li se dea oamenilor de serviciu o plată, din care să poată trăi, cum se cade. Acum se anunță ează adunări din Budapesta în afacerea „bacșișului rușinos”.

În atențiunea învățătorilor. Ministrul de culte și instrucție publică cu ordinațiunea sa din 8 Februarie a. n. Nr. 11.501 a aprobat definitiv *Abecedarul Fonomimic* scris pe bazele călăuzii: *Metodul Fonomimic aplicat la învățarea cititului și scrisului românesc* de Gheorghe B. Boieriu și Gheorghe Codrea. Aceasta spre orientarea celor ce s'au interesat și până acum de aprobarea acestei cărți de școală. Autorii.

Cursurile de stupărit din Gödöllő. S'a publicat concurs pentru cursurile periodice de stupărit pe anul 1911. Preștii vor participa în luna Iunie, din 14—27, iar învățătorii în Iulie 1—18 și din 15 Iulie până în 12 August st. n. Ceice participă la aceste cursuri vor primi cunoștințe teoretice și practice în acest frumos ram al economiei; precum și deprindere în a face coșnițe sistematice și reovizitele ajutoare la stupărit. Participanții capătă gratuit întreagă întreținerea și capătă și rebonificare pentru călătoria cu trenul pe ol. a III-a. Aceasta însă trebuie să o ceară deodată cu rugarea de primire, pentru ca celor primiți să li se dea adeverință (igazolvány) dela căile ferate pentru călătoria cu prețul de jumătate. Pentru fiecare curs se primesc câte 20 de ascultători. Rugarea de primire provăzută cu un timbru de 1 cor., și adresată la. Ministru de agricultură să se dea prin autoritățile superioare cel mai târziu cu o lună înainte de începerea respectivelor cursuri. Recomandăm preșțiilor și învățătorilor noștri să participe cât mai mulți la aceste cursuri.

Petiție scrisă cu sânge. O revistă militară italiană a publicat de curând un interesant document din războiul ruso-japonez. Când amiralul Togo voia să facă primul atac asupra Port-Arturului, a căutat soldați marinari cari să primească de bună voie înăscorinarea aceasta îndrăznească. Planul lui Togo era, ca un vas vechi japonez să pătrundă până la intrarea portului, acolo marinarii să l afunde și în felul acesta să închidă ieșirea dela Port Artur. Cine primea înăscorinarea aceasta, mergea firește la moarte sigură; oăci chiar dacă ar fi scăpat de tunurile rusești și de minele submarine, avea să se prăpădească prin cufundarea vasului. Și totuși s'au găsit două mii de voluntari japonezi, cari s'au oferit să-și jertfească viața. Unul dintr'insii, ofițerul Huiashi, și-a scris petiția de primire cu sângele său; iar împăratul Japoniei aflând despre scrisoarea aceasta, a cerut să i se trimită la palat. Scrisoarea lui Huiashi se păstrează la un loc de frunte în muzeul împărătesc din Tokio.

La Reuniunea meseriașilor români din Sibiu. au fost primiți următorii membri ordinari: Ioan Costea (originar din Bărgăș), Nicolae Dragomir (orig. din Șura mică), sodali măsari: Demetriu Luca (orig. din Avrig), Nicolae Crețu (orig. din Colun), sodali cismari: Teodor Luca (orig. din Avrig), Grigorie Boiniu (orig. din Târnișor), sodali pantofari: Șofron Ghișe (orig. din Reoia), sodal lăcătuș: Vasile Gligor (orig. din Bistre), sodal croitor: Victor Marinescu (originar din Mogos-Miclești), sodal faur, iar în sirul membrilor ajutoari au intrat: Vasile Toș, conceptist financiar, Ilie Măcelariu, antreprenor și Petru Simion, librar și a reîntrat Ioan Ursu de Margine, inginer de comasație.

Birou de informații în Budapesta. Atragem atențiunea publicului cetitor asupra inseratului cu titlul de sus din numărul nostru de astăzi.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași, al „Reuniunii socalilor români din Sibiu”, la apelul învățăcelului turtar Dem. Rodeanu, următorii sâlișteni au dăruit: Marina Popa, Ana Peligrad, Ana Costa, Stana N. Bărsanu, D. Giurgiu, Ana Hanciu, Maria I. Rodeanu, Dem. Peligrad, Ioan Prodan și Paraschiva Tăpălagă, câte 10 bani; Nic. Marta, Elena V. Mosora, Ana Rodeanu, Dam. Stefla, Ana Popa, câte 20 b.; Ana Teodor și Const. Aldea, câte 30 b.; Ana Boria și Paraschiva Rodeanu, câte 40 bani; Daniil Rodeanu și Ana Tămpănariu, câte 50 bani, sau în total cor. 440. La același fond învățăcelele atelierului de croitorie Oprișan și învățăcelele atelierului de pantofărie al fraților Mihăilănu, din venitul unei reprezentațiuni teatrale date în Reuniune, 1 cor. și Victor Tordășianu, prezid., 10 bani.

Cărți și reviste.

„Anna” sau Ceeace nu se poate, de Duiliu Zamfirescu, membru al Academiei Române. A apărut în editura librăriei C. Sfetea și se află de vânzare la principalele librării din București și provincie. Prețul 2 lei.

„Haiducul” ed. 2-a de Bucura Dumbravă, tradus de Th. Nica, a apărut în editura librăriei C. Sfetea și se află de vânzare la principalele librării din București și provincie. Prețul 2 lei.

Candela, foaie bisericească literară nr. 3 din Martie 1911 cuprinde: Profetul Malachie, de Dr. S. O. Isopescu. Virtutea creștină, de C. Morariu. Istoria patimilor Domnului nostru Isus Hristos, de I. Băcsevchi. Text rusec. Surte comunicări. Întrebări și cereri pastorale. Cronică. Bibliografie.

Neamul Românesc Literar nr. 8 din 6 Martie 1911 are următorul cuprins: † G. Orleanu, de N. Iorga. Pelișandru, poezie de Mihnea Olmezu. Mitico, Arachne, poezii de Ioan Sân Giorgiu. Mihai Viteazul, schiță de poem dramatic, de M. Vlad. Știri nouă despre monumentele noastre, de N. Iorga. Povestea cu odoarele cerului: Soarele, luna și stelele, de N. Mateescu. Cronică.

Cărți bune. Anunțăm aparițiunea următoarelor cărți ale societății „Steaua”, apărute în editura librăriei C. Sfetea din București. Se vând cu câte 20 bani exemplarul. Nr. 20 Antim Ivireanu, mitropolitul Ungro-Vlahiei, de N. Dobrescu; Nr. 21 Căntece voinești și ostășești, de 3 învățători; Nr. 22 Amintiri și schițe, de Em. Gârleanu; Nr. 23 Povestirile lui moș Iftimie Hărobor, de N. Rădulescu Niger; Nr. 24 Din legende neamului de Hohenzollern de St. O. Iosif Nr. 25. Flori și povești de I. Dragoslav. Se pot comanda și prin Librăria arhidiecezană din Sibiu.

„Minerva”, institut de arte grafice și editura în București (Bulevardul Academiei 3) a pus în vânzare următoarele cărți noi și bune românești: „În întinerie”, romane de Ioan Agârbicam, preț 2 lei. „În sărbători”, romane Ioan Lungu, preț 1 leu 50 bani, „Apa morților” roman de M. Sadoveanu, preț 2 lei. „Feciorul”, și alte romane, de Radu Baltag preț 1 leu 50 bani, și „Srieri”, de Al. Russo, cu o prefață de G. Bogdan Dăica, preț 1 leu 50 bani.

În „biblioteca Minervei”, au apărut apoi următoarele broșure noi, a 30 bani: Nr. 86. „Românii din Ardeal” de Ioan Slavici. Nr. 87 „Spre mai bine”, traducere de S. Georgescu. Nr. 88. „Jonathan Frock” trad. de I. Răduț. Nr. 89. „Diana de Lys”, trad. de Al. Șerban. Nr. 90. „Despre producerea operei de artă”, de Il. Taine, trad. de M. Sadoveanu. Nr. 91 și 92. „Ani de temniță”, trad. de N. Pandelea Nr. 93. „Călătoria împrejurul odăii mele”, trad. de I. B. Helrat. Nr. 94 și 95. „Tineretea Mariei Antoanela”, traducere de V. Anestin Nr. 96. „Drumuri” de I. Boteni. Nr. 97. „Buni și răi”, trad. de I. Constantinescu. Nr. 98. „Creditori”, trad. de același. Nr. 99. „Atala” trad. de Margareta Popescu. Nr. 100. „Cura de slăbit și de îngreșat” de Dr. T. Mironescu. Nr. 101 și 102. „Urania”, de C. Flamarion trad. de I. Mihăescu și C. Chifu.

În fine din „Biblioteca teatrului național” au apărut tot în editura „Minervei”, broșurile următoare: Nr. 10. „Don Carlos”,

de Schiller, traducere de G. Coșbuc. Prețul 50 bani. Nr. 11. „Judecătorul din Zalameu”, trad. de Ovid Densusianu. Prețul 40 bani. Nr. 12. „Nevasta lui Cerceș”, farsă într'un act, de P. Locusteanu. Prețul 30 bani. Nr. 13. „Regele Lear”, trad. de Margareta Miller-Verghi. Prețul 45 bani și Nr. 14. „Zile de Sărbătoare”, comedie în 3 acte, trad. de I. Barberis. Prețul 40 bani.

Toate se pot comanda și prin Librăria arhidiecezană din Sibiu.

Teatru.

Sâmbătă d. a. la orele 3 opereta „Der Graf von Luxemburg”, sara „Ein toller Einfall”, farsă.

Poșta redacției.

Dlui I. Aldea, preot în Petrilaca rom. Adresa cerută nu ți-o putem da. Nu o cunoaștem.

Din public.†)

Mulțămite publice.

Cu ocazia petrecerii meseriașilor români din Brad ținută la 11 Februar v. 1911 au binevoit a contribui următorii domni: Dr. I. Papp 10 cor. Bontos Simion, Pop Irimie, Aut. Filip, P. Florinca Brădean Avel, Dirina G. Mihail Tănase, Vas. R. Damian câte 3 coroane. Petru Rimbaș 5 cor. Nicolae Timbaș, Al. Draea câte 4 coroane. Lupescu Petru, G. Stoian, Orșă Virgil, câte 2 cor. 40 fileri. I. German, N. German. Avisalon Feier, Ios. Boca, Crist. G. Zerna Ilie, Golcea George I. N.; Luciu Dumitru, Șofron Paiuț, Arcu Radu, Feier George, Mihet George, Torța Tanase, Crucin Petru, Văgșina Ioan, Sabin Indrieș, Pavel Pop, T. Boiniu, Cruciu Vasile, Ios. Șortos Ștef. Hărăguș, Vas. Boneu, Al. Săbău, Dr. T. Tisu, P. Chertș, N. Petru, I. Kain, toți câte 2 coroane. I. Radean 2 cor. 20 fil. Ermin Stancio, Geonca Teodor, Cosma Matei, N. N., Constantin Luțai Debreceni Dr. Șerban, câte 1 cor. și G. Iul 1 cor. 20 fil. A intrat dela tombola 30 cor. A în curs dela prețul unui tablou 30 cor. A în curs cu totul 177 cor 60 fil. Spese 41 cor. 78 fil. Venitul curat, 135 cor. 82 fil. Din acesta suma 105 cor. s'a dat la „Fondul meseriașilor” iară 30 cor. 82 fil. la „fondul pentru înzestrarea fetelor sărace”. P. T. domni și doamne li se exprimă profundă mulțămite.

Brad, în Martie 1911.

Ioan German
cassariu.

Pentru zidirea școalei confesionale gr. ort: rom. din Marpod, protopopiatul Agnita, au mai încurs următoarele contribuiri: Cu Lista Nr. 790 din Brețou 2 cor. Cu Lista Nr. 25 din comuna Sasary 15 cor. 40 fil. Cu Lista Nr. 32 din comuna Vărd 1 cor. 50 fil. Cu Lista Nr. 17 di comuna Ighisodolul rom. Dl. Romul Constantinescu preot și Dna Ana Constantinescu 3 cor. G. Jugăreanu învățător 40 fil. Cu Lista Nr. 62 din Agnita Dl. Dr. Simion Chețan avocat 5 cor. Aurel Constantinescu 5 cor. Cu Lista Nr. 784 din comuna Aita mare 2 cor. 66 fil. Cu Lista Nr. 26 din comuna Seliștea Dni paroh Ioan Rădulet 2 cor. dela mai mulți parohieni 2 cor. 64 fil. în total 4 cor. 64 fil. Cu lista Nr. 81 din Valea Bulzului 2 cor. 30 fil. Din comuna Finteușul-mare 2 cor. din comuna Bogdănhăza 3 cor. Din comuna Săcădate 2 cor. Din Loc Michael Kraus 5 cor. Andreas Birk 2 cor.

Afară de aceste contribuiri s'au făcut pe seama bisericii noastre și următoarele donații: Dl. profesor Dima din Brașov a donat un rând de odăjdii bis. în preț de 300 cor. Dl. Gărboviceanu administratorul casei bis. București 12 minee cu litere latine. Maria Schneider din Loc un prapor negru în preț de 120 cor, ear Dl. Niculae Dima din Brașov a abonat pentru românii mei din Marpod-organul partidului național „Românul” pe anul întreg cu 28 cor.

Taturor stim. Domni, cari au binevoit a contribui cu ajutoare pentru școală precum și celor ce au binevoit a împodobi fața noastră bisericească prin obiectele donate, le aduc și pe această cale în numele poporenilor mei cea mai sinceră mulțăm. Rog totodată pe stim. frați preoți cari nu ni-au trimis listele, să binevoască a le trimite cu ori ce rezultat până la finea lunii Martie.

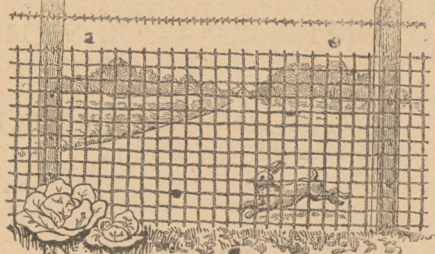
Marpod, 28/II 1911.

Florian Bologna
preot rom. ort.

†) Pentru cele publicate în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea.

Garduri colosal de ieftine!
Invențiune sensațională.

Afară din cale practică!

Manipulare foarte ușoară!

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc perfecțiunea neîntrecută a patent. Impletituri-Hungaria. mai din sârma suflată de ziue.

Prețul per metru quadrat 30 bani și mai mult.
A se comanda la singurul fabricant:

Alexandru Haidekker, Fabrică de grății, impletituri și gard. de sarmă.
Budapest VIII. Üllői-ut 48/82.
Serviciu iettin, prompt și conștientos.
Catalog ilustrat gratuit și franco.
(103) 3-10

Viță de vie altoită
expediază sorte curate, sub garanție, în sortiment bogat, de ani cunoscuta și solida firmă:
Prima plantatiune de vie de pe Târnavă.
Proprietar: **FR. CASPARI**,
Medias Nr. 62 (Transilvania).
Rog a cere catalog gratuit!
Catalogul conține scrisori de recunoștință din toate părțile țării și poate deci fi care posesor de vie a și cere informațiuni despre soliditatea numite firme, dela persoane cunoscute. [383] 23-25

Altoi de viță puternică
nobilă americană, cioplită ori cu rădăcină.

Fiecare viticultor, care are lipsă de viță puternică, liberă de peronosporă, bogat înrădăcinată și bine încreșcută — pentru altoire, — să se adreseze cu toată încrederea la școala de viticultură din Reichesdorf, proprietar Simon Nemencz, posta Riomfalva, unde cu prețurile cele mai moderate se află materialul cel mai bun de plantat.

Mare depozit din calitățile cele mai bune, pentru struguri de vin și masă.

Simon Nemencz,
posesorul primei școale de vierit din Reichesdorf Nr. 121. posta Riomfalva.
Cataloge la cerere gratuit și franco!
(360) 41—

Revista Modei
— este o foarte elegantă și bogat ilustrată publicațiune de mode feminine, scrisă în limba românească și executată artistic cu o splendidă copertă în culori.

— are dări de seamă a modei din Paris, Viena, Londra și Berlin cu ultimele creațiuni pentru Toalete și Costume de dame, Rochi de bal, salon, nuntă, vizită și stradă, Pălării și gâteli de cap, Jachete, Capoadă, Matineuri, etc. (117) 1-3

— se ocupă și de Moda copiilor, broderii, dantele, lucru de mână, lingerie, monogramă și diferite industrii casnice.

— cuprinde și o aleasă materie literară, cronici feminine, anecdote, rețete și sfaturi, un foileton, jocuri distractive, etc.

— apare de două ori pe lună. Fiecare număr conține drept supliment gratuit un tipar croit în mărime naturală.

Abonamentul: 3 luni Cor. 450, 6 luni Cor. 850, 1 an Cor. 16—.

— La cerere se trimite un număr de probă gratis și franco.

Depozitul general la Administrația ziarului **Adevărul** București, unde se primesc și abonamentele.

Redactor responsabil Teodor V. Păoștan.

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern, supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-89

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și 4-5 p. m.

[448] 16— Director-șef

Dr. Cosmutza.

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincă, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză — dau în restimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgentez rezolvirea petițiilor. Vorbes în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvare favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

(38) 6—

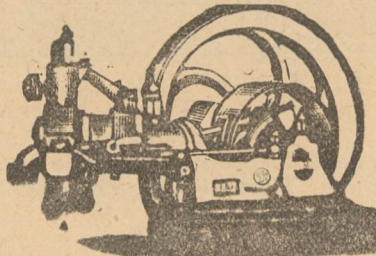
L. Olariu,

Budapesta, Lajos-utca 141 III/19.

Fabrica drezdană de motoare

societate pe acții.

Cea mai mare și mai veche fabrică de motoare a Germaniei.

Liferează în cercuri specialiste bine cunoscutele

Motoare și Locomobile

cu benzin, ulei crud, gaz, petrol, precum și

Motoare cu tragere de gaz.

Noutate surprinzătoare!

Generator cu tragere de gaz universal.

Cheltuieli de mănare:

pe oră și putere de cai numai circa 1 filer.

Depositar general:

Ignác Gellért & Comp.

Budapest, Teréz körut 41. Telefon 12-91.

Garanție foarte bună. — Condiții de plată favorabile.

(408) 16-26

O vai!

La tusă, răgușală și mucărie ajută repede și sigur

Trăiască!

O să mă înnece această tusă rea!

„Pastilele de piept ale lui Egger“

au gust bun, și nu influențează asupra apetitului.

Un carton 1 coroană și 2 coroane.

Carton de probă 50 bani.

Depositar general și de expedare:

Farmacia „Reichspalatin“
Budapesta, VI., Váci-körut 17.

Pastilele de piept ale lui EGGER m'au scăpat repede!

Se găsește în Sibiu la: Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Carol Priessel, Au- (367) 26-26 gust Teutsch; în Sebeș la: Wilhelm Lederhäger, Ludwig Binder, farmacia.

se adresează, cine dorește a și procura varietăți autentice de:

La NAGYENYED
Com. Alsófehé

Pomi roditori
arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, paeți, etc.

Vițe altoite
(calitate superioară) viță europeană și amer. cu și fără rădăcină.
(Catalog instructiv la cerere gratuit).

FISCHER u. Comp
Pomi și cultura

(368) 12-12

„Mugurul“
îns. econom. ca-comercială, Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.

Altoi de vie
calitate distinsă pe lângă prețurile cele mai moderate, soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină se află de vânzare la

Insoțirea economică-comercială
„Mugurul“
Elisabetopole (Erzsébetváros) Kisküküllő vm.
Material disponibil în altoi peste

două (2) milioane.

— Școalele de altoi n'au fost atacate de peronosporă. —
Altoi desvoltati la perfecțiune.

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni plăte pe 10 ani cu 7%.

La cerere preț curent și instrucțiuni gratis și franco.

Insoțirea primește gratis elevi pentru învățarea altoitului și manipulării școalei de altoi.
(464) 18—

Prima condițiune de reușită este de a folosi material solid.
Trimiteți băteți la cursul practic de altoit.

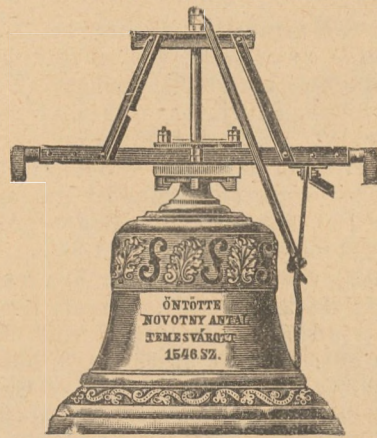
Replantati vă viile cu altoi dela firma română.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896. Turnătorie de clopote și fabrică de scaune de fier pentru clopote **ANTONIU NOVOTNY** în Timișoara-Fabric

recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, cum la turnarea de nou a clopotelor tricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanția de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în orice parte, în dată ce clopotele sunt bătute de o latură, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 25-52

Clopotele găurite

o invențiune proprie și premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomandă pentru facerea de scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fier bătut, ca și spre turnarea de toace de metal. Prețouranturi ilustrate gratis.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane,